

BULETIN DE AVERTIZARE Nr. 34 din 12.05.2026

La **CULTURILE DE CEREALE PAIOASE** (grâu, orz, ovăz, secară) - pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare:

- **Fainarea graului** este provocată de *Blumeria graminis* (sin. *Erysiphe graminis*). Boala se manifestă puternic în primăverile reci și cu umiditate ridicată. Pierderile de producție cauzate de fainarea graului pot fi semnificative, cu toate acestea foarte rar se întâmplă acest lucru.

Atacul se poate manifesta pe tulpină, frunze, teaca frunzelor și foarte rar pe spic. Primele infecții pot să apară încă din toamnă, însă problemele cele mai mari apar primăvara, în perioada martie-aprilie. Odată ce temperatura a crescut și depășește 28°C, iar umiditatea este scăzută, atacul se oprește.

<https://www.agromentor.ro/fainarea-graului-simptome-si-modalitati-eficiente-de-control/>

- **Fuzarioza spicelor este o boală a grâului cauzată de o ciupercă *Fusarium* – *Fusarium graminearum***. Aceasta afectează tulpinile și spicele și produce pagube însemnate, deoarece permite acumularea de micotoxine în bobul de grâu. Ciuperca *Fusarium* se transmite prin sol și prin sămânță și produce fuzarioza rădăcinilor, a coletului, frunzelor și a spicului.

Fuzarioza apare la grâu începând de primăvara. Ciuperca iernează în sol, printre resturile vegetale, sub formă de macroconidii. Debutul dezvoltării are loc primăvara, odată cu instalarea condițiilor favorabile – umiditatea și creșterea temperaturii.

Cel mai grav atac de fuzarioză la grâu are loc la înflorire, în perioada antezei. Hifele ciupercii intră în interiorul spicelor odată ce anterele cu polen sunt scoase în afara spicelor, după ce a avut loc procesul de polenizare în interior. Ciuperca extrage substanțele nutritive ale polenului pentru a stimula alungirea hifelor și răspândirea infecției. Umiditatea ridicată și stropii de apă favorizează, apoi, creșterile filamentoase ale ciupercii.

Atacul de fuzarioză este mai puternic cu cât boala se instalează mai devreme, iar factorii propice apar în perioada de umplere a bobului de grâu. Totuși, infecția din perioada înfloririi spicelor de grâu este cea mai distructivă, atât cantitativ, cât și calitativ. Cu cât boala se instalează mai târziu cu atât pierderile cantitative vor fi mai mici, sau chiar insesizabile.

Înainte de aplicarea tratamentelor în perioada de vegetație, efectele devastatoare ale fuzariozei pot fi reduse prin:

- Rotația corespunzătoare a culturilor;

- Folosirea semințelor sănătoase la semănat;
- Tratarea semințelor înainte procesului de semănat, asigurându-se un grad bun de acoperire și uniformitate în distribuirea produsului pe semințe;
- Cultivarea soiurilor rezistente la boală.

<https://agrintel.ro/253212/fuzarioza-la-grau-semne-tratamente/>

- **Pătarea brună a grâului** (*Septoria tritici* și *Septoria nodorum*) este o boală cu o apariție frecventă în România. Boala, cunoscută și sub numele de pătare brună a grâului, are impact direct asupra producției, iar pierderile pot ajunge cu ușurință și până la 30%.

Primăvara, primele infecții sunt realizate de ascosporii aduși de vânt din zonele unde au iernat după care infecțiile secundare sunt preluate de picnosporii din picnidii.

Leziunile apar de regulă pe frunzele mai bătrâne toamna și chiar în timpul iernii. Petele sau leziunile au formă ovală sau chiar alungită, uneori neregulată. La început, culoarea petelor este verzuie - galbenă iar pe măsură ce patogenul evoluează capătă culoare maro. La atacuri masive întreaga frunză poate fi acoperită de pete maronii care în stadiu avansat devin cenușii.

Epidemiile de septorioză sunt favorizate de vremea umedă întreținută de ploi continue, de temperaturile moderate, de soiurile sensibile, tehnologiile aplicate și existența sursei de inocul [Eyal et al., 1987].

<https://www.revista-ferma.ro/articole/agronomie/atentie-la-septorioza-frunzelor-de-grau-unde-au-apat-primele-atacuri>

- **Rugina neagră a grâului** (*Puccinia graminis*) La început se formează pustule liniare de culoare

neagră, care ulterior se unesc și formează striuri longitudinale. Rugina neagră are drept gazdă intermediară plantele de Berberis și Mahonia sp. Ciuperca rezistă peste iarnă sub formă de teleutospori. În primăvară aceștia produc spori (bazidiospori), care infectează speciile de Berberis. În frunzele atacate se formează picnidiile și apoi ecidiile. Ecidiosporii sunt cei care infectează plantele de grâu. Infecțiile următoare în cadrul lanurilor de grâu se fac prin uredospori. Către sfârșitul vegetației grâului se formează și teleutosporii și ciclul se reia. Rugina neagră este o boală care produce pagube importante.

<https://www.agro.basf.ro/ro/servicii/ghidul-buruienilor-bolilor-si-daunatorilor/>

- **Rugina galbenă la cereale (grâu, orz)** (*Puccinia striiformis*) Simptomele apar pe frun

zele plantelor avansate în vegetație, sub formă de pustule galbene - portocalii, așezate în rânduri paralele. Epidemiile pornesc adesea de la plante individuale, de cele mai multe ori toamna. Simptomele evoluează încet în timpul iernii, uneori chiar lipsesc până primăvara devreme, când se observă în câmp focare cu plante infectate. Înainte de acest stadiu, uredopustulele galbene-portocalii sunt dificil de deosebit de cele produse de rugina brună. Pe frunzele tinere, leziunile produse de rugina galbenă tind să se mărească, luând forma unor benzi care pornesc de la leziunea sporulantă. Pe frunzele mature, pustulele sunt dispuse în mod evident în striuri, de unde și denumirea de rugină striată. Infecțiile puternice determină clorozarea, apoi necrozarea frunzelor, iar în final, în situația în care vremea este caldă și secetoasă, în lunile mai-iunie, uscarea plantelor. În cazul atacurilor severe, poate fi infectat și spicul, formându-se mase mari de spori între bob și glume. La sfârșitul perioadei de vegetație, se formează uneori în teleutopustule, teliosporii (spori secundari de culoare neagră).

<https://www.agro.basf.ro/ro/servicii/ghidul-buruienilor-bolilor-si-daunatorilor/>

• **Rugina bruna a graului** (*Puccinia recondita f.sp. tritici*) este o ciuperca periculoasa, in trucat provoaca atacuri frecvente si pagubitoare culturii. Dintre toate speciile de ciuperci ce provoaca rugini la grau, aceasta este cea mai periculoasa si frecventa intalnita. Atacul la grau se manifesta pe organele plantei ca:

- **limbul frunzei** (intai partea superioara, mai tarziu partea inferioara) – *uredosporii* ciupercii;
- **teaca frunzei** – apar tarziu *teleutosori* (proeminenta compacta) ce contine *teleutosporii*;
- **tulpina, spice.**

Masuri de protectie:

- Cultivarea de soiuri de grau cu toleranta genetica la rugini;
- Evitarea fertilizării excesive cu azot;
- Fertilizarea echilibrata a culturii de grau;
- Combaterea bolii cu ajutorul fungicidelor specifice, etc.

<https://www.horticultorul.ro/insecte-boli-daunatori-fungicide-insecticide-ingrasaminte-pesticide/rugina-bruna-a-graului-puccinia-recondita/>

- **Gândacul bălos al ovăzului** (*Lema melanopa*) este un dăunător întâlnit la culturile de cereale păioase unde poate provoca pierderi importante la culturile de ovăz și grâu.

Gândacul bălos se hrănește în stadiu de adult și larvă. **Adulții** consumă partea dintre nervurile frunzelor, semnele atacului evidențiindu-se prin dungi longitudinale de diferite mărimi. Pagubele rezultate în urma atacului adulților sunt adesea neînsemnate.

Atacul **larvelor** este păgubitor și provoacă prejudicii importante. Larvele se hrănesc cu epiderma superioară și parenchimul frunzelor, în schimb epiderma inferioară a frunzei rămâne neatacată și are aspectul unei membrane transparente. Atacul larvelor se manifestă în cultură în vetre, iar larvele preferă să atace frunzele steag. Plantele atacate de larve nu se pot utiliza ca furaj verde în hrana animalelor, întrucât prezența larvelor imprimă un gust respingător. La atacuri masive în cultura de grâu, producția poate fi diminuată și cu 60%.

<https://www.horticultorul.ro/insecte-boli-daunatori-fungicide-insecticide-ingrasaminte-pesticide/gandacul-balos-al-ovazului-lema-melanopa/>

Tratamentul în culturile de cereale este bine să se facă în intervalul fenologic “începerea alungirii paiului - apariția frunzei standard” cu unul dintre produsele:

- ORIUS 25 EW (SALVATOR 25 EW - a doua denumire comerciala) - 0,5 l/ha;
- FALCON PRO (IMPULSE PRO 425 EC - a doua denumire comerciala) - 0,8 l/ha;
- AVIATOR XPRO 225 EC (ZANTARA XPRO - a doua denumire comerciala) - 0,8-1,0 l/ha;
- NATIVO 300 SC (TWIST PLUS - a doua denumire comerciala) - 1,0 l/ha;
- AMISTAR (MIRADOR 250 SC - a doua denumire comerciala) - 0,75-1,0 l/ha.

❖ Pentru combaterea **gândacului balos** (*Lema melanopa*) din culturile de cereale păioase se vor folosi unul din următoarele produse:

- KARATE ZEON (NINJA - a doua denumire comerciala) - 0,15 l/ha sau DECIS EXPERT 100 EC - 75 mL/ha sau DELTAGRI (FASTER DELTA - a doua denumire comerciala) - 0,3 l/ha.

Tratamentul se va efectua la apariția larvelor și se va complexa cu tratamentul pentru boli foliare și de spic.

Alte Recomandări importante :

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător !

- produsele se solubilizează separat, se omogenizează și apoi se pulverizează ;
- resturile de soluții sau apa rezultată în urma spălării echipamentelor de stropit nu trebuie să ajungă în apropierea apelor de suprafață, șanțuri etc.
- executarea tratamentului, pe timp liniștit fără vânt. Nu aplicați tratamentul dacă viteza vântului este mai mare de 4-5 m /s.
- citiți cu atenție eticheta produsului pe care îl folosiți ;
- la realizarea amestecurilor se verifică compatibilitatea pesticidelor, fizică și chimică.

- Se vor utiliza doar produse de protecția plantelor recomandate de CODEX-PEST EXPERT, pentru testele avertizate, omologate de către „COMISIA INTERMINISTERIALĂ DE OMOLOGARE A PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR”, avizate pentru a fi folosite pe teritoriul ROMÂNIEI .

- Respectați cu strictete normele de lucru cu produse de uz fitosanitar, pe cele de securitate a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor !, conform ORDINULUI COMUN (Ord. 45/1991 al MAA ; 68/05.02.1992 Min.Mediului ; 15b/3404/1991 al Dep. Pentru Admin. Locala și 127/1991 al ACA din România, 1786/TB/1991 al Minist. Transporturilor).

Produsele fitosanitare trebuie să fie utilizate în mod corespunzător.

Utilizarea lor corectă include aplicarea principiilor bunelor practici fito-sanitare și îndeplinirea condițiilor stabilite în conformitate cu articolul 31 și specificate pe etichetă. Aceasta respectă, de asemenea, dispozițiile Directivei 2009/128/CE și, în special, principiile generale de combatere integrată a dăunătorilor prevăzute la articolul 14 și în anexa III la respectiva directivă.

În vederea protejării sănătății oamenilor și a animalelor, protecției albinelor și a mediului înconjurător, producătorii agricoli, persoane fizice sau juridice, care utilizează pe terenurile pe care le dețin produse de uz fitosanitar din grupele a III-a și a IV-a de toxicitate, au obligația să le depoziteze, să le manipuleze și să le utilizeze în conformitate cu instrucțiunile tehnice care le însoțesc, aprobate potrivit legii.

Constituie contravenții următoarele fapte:

- nerespectarea prevederilor art. 28 din Regulamentul (CE) nr. [1.107/2009](#) privind **introducerea pe piață și utilizarea produselor de protecție a plantelor autorizate;**
- **nerespectarea de către utilizatori a prevederilor art. 67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează;**

Nume și prenume fermier/soc. comercială.....
Domiciliu fermier/sediul social al societății
(Comuna, județul)
Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRU

de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

	Cultu- ra și		Tratamentul efectuat		Data	Nr. și data
--	-----------------	--	----------------------	--	------	----------------

Data efec- tuării tratam (ziua luna, anul)	locul unde este situat tere- nul	Tim- pul apli- cării	Agentul de dăunare: boli/ dăunători/ buruieni	Denu- mire ppp folosit	Doza Omolo- gată /doza folosită	Su- pra- fața, ha	Can- tități utilizate (kg, l)	Numele, pre-nu- mele pers. Respon- sabile de efectuarea trata- mentu-lui, semnătura	înce- perii re- coltării pro- dusului agricol	docu- ment prin care s-a dat în consum popu- lației

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

Producătorul agricol numerotează paginile registrului.

Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila, după caz) fermierului sau administratorului societății.

Buletinul de avertizare îl puteți consulta accesând linkul: <https://www.anfdf.ro/>, secțiunea Structuri teritoriale – Buletine de avertizare

ȘEF SERVICIU OFZ BN, MM și BN,

ing. Magdea Emilian Traian

ÎNTOCMIT,

dr. ing. Buciumaș Georgeta